

HANDLINGSPLAN

**Vid hot och våld inom
gymnasieskolan och
gymnasiesärskolan i Eslöv**

Fastställd maj 2008

ESLÖVS KOMMUN**Gymnasieskolan och gymnasiesärskolan i Eslöv*****Handlingsplan vid och mot hot och våld inom
gymnasieskolan och gymnasiesärskolan i Eslöv*****Vision**

Hot och våld får inte förekomma på gymnasieskolan och gymnasiesärskolan i Eslöv.

Riktlinjer

Alla som vistas på gymnasieskolan och gymnasiesärskolan i Eslöv har skyldighet att agera för att förebygga hot och våld. Riktlinjerna i arbetet mot hot och våld är detsamma som mot kränkande behandling, men inrymmer dessutom som regel att en anmälan till polis och/eller sociala myndigheter skall göras.

Förebyggande åtgärder

Regelbundet återkommande samtal om normer och värderingar är den viktigaste insatsen i arbetet med att förebygga hot och våld. Denna handlingsplan tillsammans med föreskrifter i *Skollag*, *Läroplan för de frivilliga skolformerna*, *Likabehandlingsplan för gymnasieskolan i Eslöv* samt *Ordningsföreskrifter för gymnasieskolan i Eslöv* skall ses som en helhet som förstärker och stödjer varandra.

Aktiva åtgärder i anslutning till akut hot- eller våldshändelse

- Personen som utsatts för våld och hot om våld omhändertas och ges stöd av den vuxne person som befinner sig närmast den drabbade.
- Elevvård, mentor, vårdnadshavare och berörd rektor/berörda rektorer kontaktas och underrättas om vad som hänt.
- Skolsköterska avgör om den utsatte personen skall tas till vårdcentral/sjukhus. Ordna så att någon följer med om vårdcentral eller sjukhus behöver uppsökas.
- Förövare omhändertas. Berörd rektor, elevvård, mentor och vårdnadshavare kontaktas.
- Professionell samtalshjälp erbjuds vid behov.
- Ansvarig rektor gör polisanmälan.
- Rektor tar ställning till eventuella disciplinära åtgärder enligt gymnasieförordningens 6 kap. §§ 21-25 respektive AB 05 3 kap. § 11.
- Incidentrapporten fylls i och lämnas till ansvarig rektor (se bilaga 4).

- Arbetsskadeanmälan görs av den som utsatts för hot eller våldshandling. Rektor/ansvarig arbetsledare svarar för att detta sker så snart som möjligt.
- I normalfallet, om inget särskilt motsäger detta, förs samtal med förövares och offers klass samt med personal, som haft med händelsen att göra.
- Skolledningen och den drabbade samråder om att hålla extra personalinformation.
- Elevvårdskonferens genomförs och åtgärdsprogram upprättas.
- Skyddsombud kontaktas för samråd och genomgång av händelsen.

Uppföljning och utvärdering

Händelsen följs upp under berörd rektors ansvar vad gäller:

- situationen för de inblandade
- rutiner för hantering av hot och våld
- möjlighet att förebygga upprepning

Dokumentation

- Hela processen dokumenteras samlat under berörd rektors ansvar. Dokumenten gallras fem år efter det att berörda elever avslutat sina gymnasieutbildningar.

Fastställande

Denna handlingsplan fastställdes av ledningsgruppen den 16 maj 2008 .

Bilagor

Bilaga 1	Gymnasieförordningen 6 kap. §§ 21-25 (vår fetstil)
Bilaga 2	Förordning för Gymnasiesärskolan 6 kap. §§ 3b-8
Bilaga 3	AB 05 3 kap. §§ 10-11. (vår fetstil)
Bilaga 4	Reaktioner, utdrag ur Krisplan.
Bilaga 5	Dokumentation av våld och hot om våld

Gymnasieförordningen 6 kap 21 – 25 §§

Åtgärder för elevers tillrättaförande

21 § Om en elev har begått en *mindre förseelse* eller uppträtt olämpligt, skall **läraren på lämpligt sätt uppmana** honom att ändra sitt uppförande. Om han inte bättrar sig skall **läraren försöka utreda orsaken** till beteendet.

Läraren får visa ut en elev från undervisningslokalen för högst återstoden av pågående undervisningspass.

22 § Om en elev gjort sig skyldig till *upprepade förseelser* eller *fortsatt olämpligt uppträdande* eller en *allvarligare förseelse* skall **rektor försöka utreda orsaken** till beteendet. Vid behov skall skolläkare och annan företrädare för elevvården medverka vid utredningen.

Med ledning av vad som framkommit vid utredningen skall rektor försöka få eleven att bättra sig. Rektor får därvid tilldela eleven **en skriftlig varning**. I fråga om elever som inte fyllt 18 år och inte heller ingått äktenskap skall vårdnadshavarna snarast underrättas om åtgärd som avses i [andra stycket](#).

23 § Om syftet med åtgärder enligt [22 §](#) *inte uppnås* eller om elevens uppförande kan antas *inverka skadligt på andra elever* eller det finns *andra särskilda skäl*, får eleven **stängas av från undervisningen helt eller delvis under högst två veckor av terminen eller förvisas från kommunens eller landstingets gymnasieskola för en viss tid**, dock högst tre terminer utöver den termin när beslutet meddelas.

Om en elev står under åtal för en gärning, får han förvisas på grund av den bara om han erkänt denna eller om tingsrätten funnit utrett att han begått gärningen. Förordning (1999:844).

24 § Fråga om avstängning eller förvisning avgörs av styrelsen för utbildningen.

Om det bedöms *nödvändigt med hänsyn till risken för andra elever och skolans personal* får rektor, i avvaktan på att styrelsen skall avgöra ett ärende om avstängning eller förvisning, besluta att **med omedelbar verkan interimistiskt avstänga en elev**.

Ett beslut om interimistisk avstängning gäller till dess ärendet prövats av styrelsen, dock **längst under två veckor**.

25 § Styrelsen för utbildningen skall se till att det i ett ärende om avstängning eller förvisning finns *en utredning som allsidigt klarlägger de omständigheter som är av betydelse för ärendets bedömning*. Styrelsen skall se till att utredningen inleds *omgående* och genomförs *så skyndsamt som möjligt*. Eleven och, i fråga om en elev som inte har fyllt 18 år och inte heller har ingått äktenskap, elevens

vårdnadshavare skall få tillfälle att muntligen yttra sig inför styrelsen för utbildningen.

Innan beslut om avstängning eller förvisning fattas i fråga om en elev som inte har fyllt 18 år, skall styrelsen för utbildningen samråda med den kommunala nämnd som har hand om sociala frågor för eleven.

Styrelsen för utbildningen får förordna att beslut om avstängning eller förvisning skall gälla med omedelbar verkan.

Förordning för Gymnasiesärskolan 6 kap 3b-8 §§

Ordningsregler

3 b § Rektorn ansvarar för att det finns ordningsregler för varje skola. Ordningsreglerna skall utarbetas och följas upp under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna. Förordning (2006:204).

Åtgärder för elevers tillrättförande

4 § Om en elev har begått en mindre förseelse eller uppträtt olämpligt, skall läraren på ett lämpligt sätt uppmana eleven att ändra sitt uppförande. Om eleven inte bättrar sig skall läraren försöka utreda orsaken till beteendet.

Läraren får visa ut en elev från undervisningslokalen för högst återstoden av det pågående undervisningspasset.

5 § Om en elev gjort sig skyldig till upprepade förseelser eller fortsatt olämpligt uppträdande eller en allvarligare förseelse skall rektorn försöka utreda orsaken till beteendet. Vid behov skall skolläkaren och någon annan företrädare för elevvården medverka vid utredningen.

Med ledning av vad som kommit fram vid utredningen skall rektorn försöka få eleven att bättra sig. Rektorn får därvid tilldela eleven en skriftlig varning.

I fråga om elever som inte fyllt 18 år och inte heller ingått äktenskap skall vårdnadshavarna snarast underrättas om åtgärder som avses i [andra stycket](#).

6 § Om syftet med åtgärder enligt [5 §](#) inte uppnås eller om elevens uppförande kan antas inverka skadligt på andra elever eller det finns andra särskilda skäl, får eleven stängas av från undervisningen helt eller delvis under högst två veckor av terminen eller förvisas från kommunens eller landstingets gymnasiesärskola för en viss tid, högst tre terminer utöver den när beslutet meddelas.

Om en elev står under åtal för en gärning, får han förvisas på grund av den bara om han erkänt denna eller om tingsrätten funnit utrett att han begått gärningen.

7 § Frågor om avstängning eller förvisning avgörs av styrelsen för utbildningen.

Om det bedöms nödvändigt med hänsyn till risken för andra elever och skolans personal får rektorn, i avvaktan på att styrelsen skall avgöra ett ärende om avstängning eller förvisning, besluta att med omedelbar verkan interimistiskt stänga av en elev.

Ett beslut om interimistisk avstängning gäller till dess ärendet prövats av styrelsen, dock längst under två veckor.

8 § Styrelsen för utbildningen skall se till att det i ett ärende om avstängning eller förvisning görs en utredning som allsidigt klarlägger de omständigheter som är av

betydelse för ärendets bedömning. Styrelsen skall se till att utredningen inleds omgående och genomförs så skyndsamt som möjligt. Eleven och, om eleven inte har fyllt 18 år och inte heller har ingått äktenskap, elevens vårdnadshavare skall få tillfälle att muntligen yttra sig inför styrelsen för utbildningen.

Innan beslut om avstängning eller förvisning fattas i fråga om en elev som inte har fyllt 18 år, skall styrelsen för utbildningen samråda med den kommunala nämnd som har hand om sociala frågor för eleven.

Styrelsen för utbildningen får förordna att beslut om avstängning eller förvisning skall gälla med omedelbar verkan.

Utdrag ur Allmänna bestämmelser AB 05
3 kap 10 – 11 §§

§ 10 Avstängning m.m.

Förseelser m.m.

Mom. 1

Arbetstagare kan på grund av förseelse tillfälligt tas ur arbete av arbetsgivaren. För denna tid ska arbetstagaren avstå samtliga avlöningsförmåner, om inte arbetsgivaren av särskilda skäl medger att viss del av lönen får behållas.

Mom. 2

Är arbetstagare på sannolika skäl misstänkt för eller bevisligen skyldig till svårare fel eller försummelse i arbetet, brott som kan medföra fängelse eller svårare förseelse utom anställningen har arbetsgivaren rätt att i avvaktan på slutligt ställningstagande avstänga arbetstagaren från arbete. Avstängning kan även ske om det i övrigt finns vägande skäl. Avstängning får ske för högst 30 kalenderdagar i sänder. Har utredning om förseelse upptagits av polis- eller åklagarmyndighet, gäller dock avstängningen längst intill dess beslut i åtalsfrågan meddelats eller domen vunnit laga kraft.

Mom. 3

Under avstängning behåller arbetstagaren lön. Vid avstängning på grund av vägande skäl enligt mom. 2 andra stycket behåller arbetstagaren avlöningsförmånerna som arbetstagaren enligt gällande förläggning av ordinarie arbetstid skulle ha fått.

Arbetsgivaren kan besluta om avstängning med innehållna avlöningsförmåner enligt mom. 2 första stycket, om arbetsgivaren finner att särskilda skäl föreligger.

Om avstängningen inte åtföljts av annan disciplinär åtgärd än varning eller, om åtal väckts och arbetstagaren frikänns eller åtalet läggs ned ska arbetstagaren återfå innehållna avlöningsförmåner med avdrag för den arbetsinkomst som arbetstagaren eventuellt har haft under avstängningstiden.

§ 11 Disciplinpåföljd

Mom. 1

Arbetstagare som i arbetet gjort sig skyldig till fel eller försummelse kan meddelas disciplinpåföljd i form av skriftlig varning.

Disciplinpåföljd får dock inte meddelas arbetstagare för att arbetstagaren har deltagit i strejk eller jämförlig stridsåtgärd.

Mom. 2

Har arbetsgivaren anmält felet eller försummelsen enligt mom. 1 till polis- eller åklagarmyndighet, får arbetsgivaren inte inleda eller fortsätta disciplinärt förfarande med anledning av den förseelsen.

Mom. 3

Innan fråga om disciplinpåföljd avgörs ska berörd arbetstagare ges tillfälle att yttra sig och lokal arbetstagarorganisation underrättas om den tilltänkta åtgärden. Organisationen har rätt till överläggning i frågan.

Överläggning ska påkallas senast 7 kalenderdagar efter det att underrättelsen mottagits.

Mom. 4

Den skriftliga varningen ska meddelas på sådant sätt att tvekan inte kan uppstå om anledningen till åtgärden.

KRISREAKTIONER

Här beskrivs *chockfasen* och *reaktionsfasen* samt *kroppsliga reaktioner vid kriser*. *Bearbetningsfasen* och *nyorienteringsfasen* beskrivs inte, eftersom de inte tillhör akutskedet.

CHOCKFASEN varar från ett kort ögonblick till några dygn (under och omedelbart efter en traumatisk händelse).

- en känsla av överklighet - som en dröm, som på film.
- emotionell okänslighet - bedövad.
- handlar som en robot.
- förtvivlan - höga rop, gråt och skrik.
- ändrad tidsuppfattning.
- förlamning, apati, initiativlöshet/viljelöshet.
- stark effekt- sällan panik.
- fysiologiska stressreaktioner.

REAKTIONSFASEN bör inte vara längre än ett par månader. Reaktionsfasen börjar då den drabbade tvingas ”öppna ögonen” för det inträffade.

- svårt att skilja mellan verklighet och överklighet.
- inträngande föreställningar - minnen/tankar, sinnesupplevelser(lukt, känsel, smak).
- koncentrationssvårigheter, minnesluckor.
- ångest:
  - nya olyckor
  - bestämda situationer
  - speciella teman
  - allmänna orostillstånd
- depression:
  - enformighet
  - gråtattacker
  - initiativlöshet
- skuld känslor:
  - att ha överlevt
  - egna reaktioner
  - ouppgjorda förhållanden
  - projektion av skuld känslor
- aggressioner:
  - mot den döde
  - mot den korrigerande
  - mot den skyldige
  - mot alla
- isolering:
  - tillbakadragenhet
  - förnekande av känslor
- svikt i rutiner:
  - beteende
  - arbete
- sömnsvårigheter - insomning och plötsligt uppvaknande

KROPPSLIGA REAKTIONER VID KRISER

- Ytlig, snabb andning
- Hjärtklappning och hög puls
- Muskelspänningar, darrningar, skakningar
- Kraftiga svettningar
- Kissbehov
- Kräkningar
- Magont, aptitlöshet, illamående, diarré
- Yrsel, matthet, svimfärdighet

Dokumentation av våld och hot om våld

Ifylld blankett lämnas till rektor.

A. Uppgifter om den drabbade

Namn: _____ Befattning: _____

Personnummer: _____ Program & årskurs: _____

B. Inträffad händelse

Var inträffade händelsen? _____

Datum och tidpunkt när händelsen inträffade: _____

Vilken aktivitet pågick? _____

Gärningsman/-män (namn, personnummer, program & årskurs) : _____

_____

_____

Övriga inblandade: _____

Vittnen: _____

Händelseförlopp: _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

C. Konsekvenser och vidtagna åtgärder

Ledde händelsen till sjukskrivning?	Ja	Nej
Har vårdcentral och/eller sjukhus uppsökts?	Ja	Nej
Har incidenten polisanmälts?	Ja	Nej
Har incidenten anmälts till Arbetsmiljöverket?	Ja	Nej

Vidtagna åtgärder: _____

_____

_____

_____

_____

_____

Vilka åtgärder bör vidtagas för att undvika upprepning av liknande händelse?

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Övriga upplysningar: _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____
Datum

_____
Underskrift av anmälare